

POSUDEK OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Autor práce: **Filip Kolbábek**, studijní obor Biologie – zeměpis – geologie

název posuzované práce: ***Vývoj kriminality na území České republiky (geografická analýza)***

Formální splnění zadání práce:

Práce obsahem odpovídá zadání, rozsah grafických prvků odpovídá tématu, rozsáhlé tabulky a některé kartogramy jsou umístěny v příloze.

Obsahová úroveň práce:

Práce se podrobně zabývá v české geografii poněkud okrajovou problematikou kriminality na území ČR. Z hlediska tématu se mi jeví v geograficky zaměřené práci jako stěžejní postižení a vysvětlení dynamiky jevu a jeho prostorové diferenciaci. Práce všechny tyto prvky obsahuje, má logickou strukturu a je přehledná. Velmi dobré jsou rešeršní oddíly, např. kap. 3. a 5. a v některých aspektech i kapitola 4. (vývoj kriminality a vězeňství), oddíly věnované vlastní geografické analýze kriminality obsahují některé problémy v metodologii i interpretacích (viz seznam konkrétních chyb), vzhledem k tomu, že se práce nemohla opřít o již zpracované studie v tomto oboru je to ale zcela pochopitelné. Jako spíše problematickou bych označil kapitolu 6.3 (neprůkazné výsledky a naprosté pominutí prostorového aspektu analyzovaných dat).

Úroveň práce s literaturou, citační aparát:

Bez výhrad.

Jazyková a grafická úroveň práce:

Jazyková stránka práce je velmi dobrá, zdařilé jsou i všechny grafické prvky. Mapy mohly být pro účely tisku exportovány ve vyšším rozlišení, sympatická je jejich jednotná a poměrně střízlivá úprava.

Soupis konkrétních chyb vyžadujících reakci uchazeče

(1) v práci není dostatečně vysvětleno, jak vznikla použitá kategorizace kriminality – je originální, nebo převzatá?

(2) proč bylo použito pro zařazení do kategorií kriminality stejných intervalů u 3 druhů trestné činnosti (hospodářská, násilná, mravnostní), přestože je jejich podíl na úhrnné trestné činnosti značně odlišný? Paradoxní důsledky tohoto postupu: průměrná trestná činnost pro celé území republiky je označena v případě hospodářské kriminality jako „střední II. stupně“, násilná kriminalita jako „střední I. stupně“ a mravnostní jako „nízká“. Existuje k tomu nějaké odůvodnění (je např. v okolních zemích podíl mravnostních deliktů na celkové trestné činnosti výrazně vyšší, není náhodou český zhruba procentní podíl obvyklý)?

(3) na několika místech se v práci tvrdí, že okres Jeseník byl vyčleněn (výhradně) z okresu Šumperk. Je to pravda?

(4) v úvodu práce autor píše o výrazném vlivu globalizace na *růst* kriminality a o tom, že současná situace vyvolává znepokojení. Nepotvrdila práce spíše stagnaci nebo dokonce pokles většiny druhů kriminality v posledních letech? Graf 1 dokumentuje zhruba 25 % pokles kriminality mezi lety 1999 a 2005

(5) proč se v kapitole 6.3 autor zaměřil na velmi úzký okruh faktorů, které by mohly mít vliv na míru kriminality? Nemohlo by např. porovnání s rozložením míry religiozity, průměrných příjmů, vzdělanostní struktury, podílu sociálně vyloučeného obyvatelstva přinést relevantnější výsledky?

(6) jak mohla výsledky regresní analýzy ovlivnit mimořádná meziroční variabilita míry kriminality na úrovni okresů? Osobně si myslím, že za dané situace je počítání korelací v časových řadách v rámci jednotlivých okresů zcela nesmyslné a krajně „negeografické“ ...

a na závěr připomínka k formální stránce práce

(7) poněkud mě zarazilo prohlášení a poděkování – jednak tím, že se v něm u kolegy Szczyrby liší tituly, ale hlavně tím, že jeho působení na diplomanta je označeno jako „odborný *dohled*“. Co vlastně přesně s panem Kolbábkem prováděl? A nepoužíval při tom donucovacích prostředků?

Celkové hodnocení práce:

Jde o zajímavou a informačně bohatou práci, která má jisté metodologické rezervy.

Celkový návrh posuzovatele pro hodnotící komisi:

Práci **doporučuji** k obhajobě, před obhajobou navrhuji její hodnocení známkou výborně.

V Olomouci, 21. 8. 2007

RNDr. Miloš Fňukal, Ph.D.
oponent diplomové práce